

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Opbrengstgericht werken in de praktijk

Ellen Timminga

SOK studiedag
7 december 2012

The collage features several educational posters and materials:

- Resultaten tellen**: Opbrengstgericht en adaptief werken in de basisschool.
- Opbrengsten maak er werk van!**: A poster featuring a young boy's face.
- OPBRENGSTGERICHT WERKEN: DE TWENTSE PRAKTIJK**: A poster for a workshop on November 10, 2010, about analyzing learning results.
- Advies & Educatie**: A poster with a pumpkin illustration and the number '2'.
- Primair Onderwijs 2010**: A poster about primary education with a list of bullet points.
- Opbrengstgericht werken met en in de klas**: A poster showing a group of students.
- METEN = WETEN**: A poster with a cartoon of Albert Einstein and the text 'METEN ≠ WETEN'.
- OPBRENGSTGERICHT WERKEN OP BASIS VAN PRESTATIEFEEDBACK**: A poster with a starburst graphic.
- Oplossingsgericht werken**: A poster with a crosshair and the text 'PO' (Taal & lezen, Rekenen, Gedrag) and 'WE' (Lik & Puk, Getalbegrip, Kleuters).
- Opbrengstgericht werken in het rekenonderwijs**: A poster for a workshop on September 21, 2011, by aps it.
- Opbrengstgericht werken conferentie**: A word cloud poster for a conference on October 23, 2012, at the DORA-SOM.

Inhoud presentatie

Impressies van de Inspectie van het Onderwijs (Nederland):

- Inspectieonderzoek bij rekenen en wiskunde 2009.
- Onderwijsverslag 2011

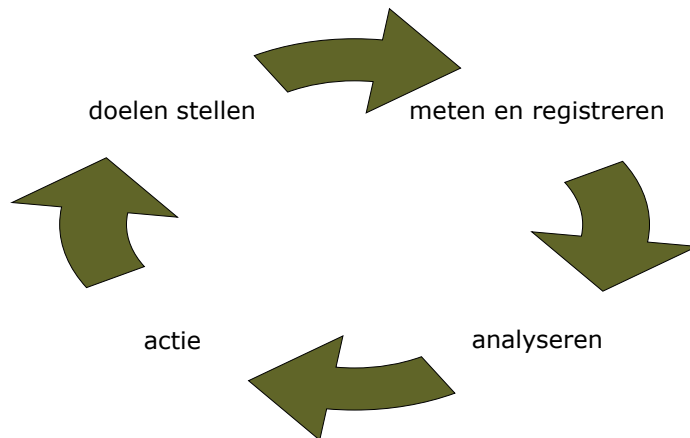

Inspectieonderzoek opbrengstgericht werken bij rekenen en wiskunde

- **Opbrengstgericht werken**: het systematisch en doelgericht werken aan het maximaliseren van prestaties.
- Onderzoek op 166 scholen naar opbrengstgericht werken bij rekenen in het basisonderwijs (2009).
- Vraagstellingen:
 1. In welke mate werken scholen voor basisonderwijs opbrengstgericht?
 2. Wat is de relatie tussen opbrengstgericht werken en leerresultaten?

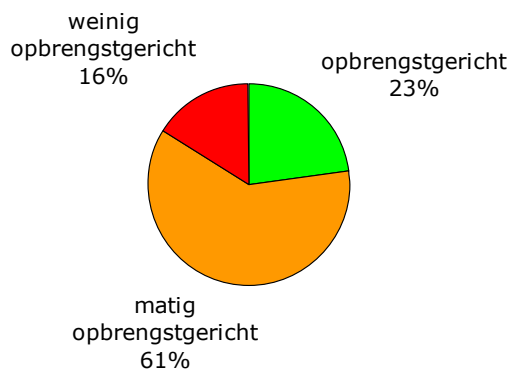
Stappen bij opbrengstgericht werken

Op 4 niveaus: bestuur, school, groep, leerling

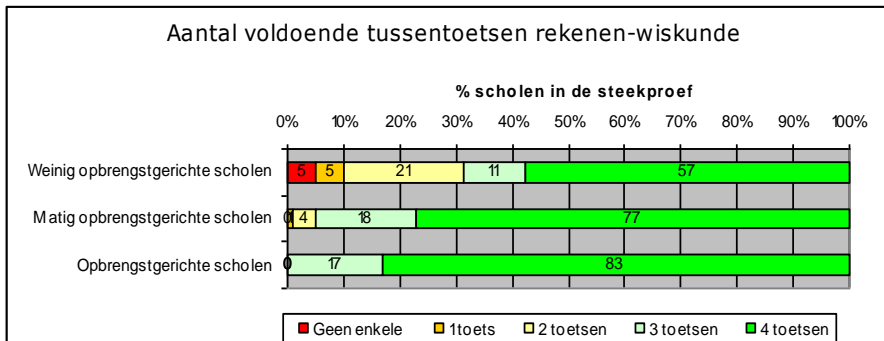

Opbrengstgerichte scholen bij rekenen en wiskunde

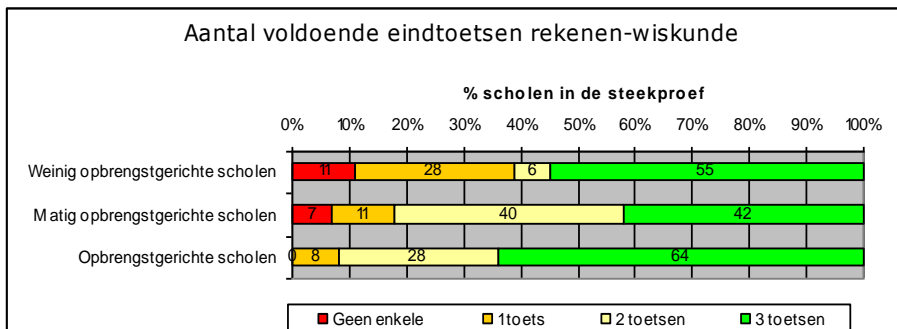

Relatie met leerresultaten: tussenresultaten

Relatie met leerresultaten: eindresultaten

Conclusies

- **Positief:** de benodigde gegevens volop zijn beschikbaar.

Conclusies

- Positieve relatie tussen opbrengstgericht werken en **leerresultaten**.
- Opbrengstgericht werken werkt vooral als het **breed gedragen** wordt: leraren, directie en bestuur.
- Verbetering vooral gewenst op het gebied van:
 1. doelen stellen en analyseren en
 2. kwaliteitszorg.

Wat werkt bij rekenen en wiskunde?

- conclusies uit analyses trekken en vastleggen;
- systematisch analyseren tussenresultaten;
- opbrengstgerichte cultuur;
- minimumprogramma voor IIn die eindniveau groep 8 niet halen;
- hoge verwachtingen;
- convergente differentiatie;
- analyse problemen van uitvallers;
- ortho-didactische kennis bij leraren die hulp geven.

Onderwijsverslag

Jaarlijks verslag van IvhO over het gehele onderwijsstelsel.

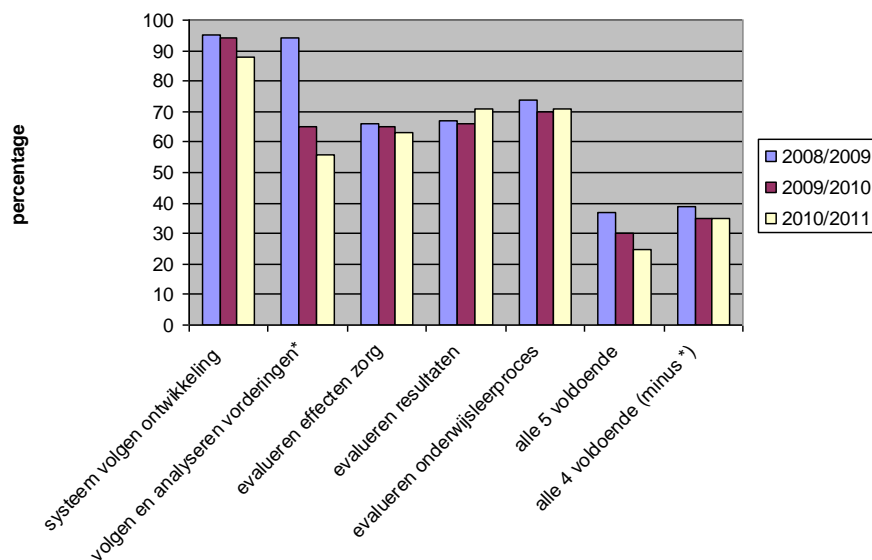
Opbrengstgericht werken, vijf indicatoren:

1. gebruik van samenhangend systeem voor volgen leerlingen
2. systematisch volgen en analyseren van vorderingen
3. evalueren effecten van de zorg
4. evalueren resultaten
5. evalueren onderwijsleerproces

Opbrengstgericht = alle vijf voldoende

Ontwikkeling opbrengstgericht werken

Onderwijsverslag conclusies

- Het aantal opbrengstgerichte scholen stijgt nog te weinig.
- Het regelmatig evalueren van de prestaties verbetert. Leerlingen op deze scholen presteren beter op taal en rekenen/wiskunde.
- Hoewel de kwaliteitszorg op de scholen verbeterd is, geldt voor meer dan de helft van de basisscholen dat ze nog onvoldoende systematisch werken aan kwaliteitsverbetering.
- Belangrijkste verbeterpunten vormen:
 - het aanpassen van het leerproces aan de vorderingen van individuele leerlingen en
 - de evaluatie van de zorg.

Samenvattend

Opbrengstgericht werken is niets nieuws

- Stel ambitieuze maar realistische doelen;
- Heb hoge positieve verwachtingen van leerlingen en uit deze;
- Wees didactisch en pedagogisch goed onderlegd;
- Analyseer het resultaat en doe hier iets mee;
- Zorg dat leraren, schoolleiding en bestuur betrokken zijn.

Meer informatie

Zie www.onderwijsinspectie.nl

- Rapport (november, 2010): "Opbrengstgericht werken in het basisonderwijs".
- Brochure (januari 2011): "Opbrengsten - maak er werk van!".
- Onderwijsverslag 2010-2011.